

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Wullebeek' in Niel

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 24 mei 2018 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Niel werd gegeven op 26 juni 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 23 februari 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- De Vlaamse Regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Wullebeek in Niel voorlopig aangeduid op 5 mei 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Wullebeek in Niel werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 6 juni 2023 tot en met 4 augustus 2023.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Wullebeek in Niel het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het Cultureel Centrum van Aartselaar (15 juni 2023).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de gemeente Niel, de gecoro van gemeente Niel, de provincie Antwerpen en de dienst Waterlopen van de provincie Antwerpen. Daarnaast werden 3 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-MER, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies [...] van de Raad van State, gegeven op [...], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'Wullebeek' maakt deel uit van het Benedenscheldebekken en ligt in de vallei van de Wullebeek.
- Het gebied heeft een oppervlakte van 1,8 ha en is volledig onbebouwd. Doorheen het gebied loopt een oude spoorwegberm die als dijk fungeert, er is ook een hoogspanningsmast aanwezig. De percelen bestaan uit graslanden omgeven door kleine landschapselementen.
- Het gebied is volgens het gewestplan Antwerpen gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name woongebied.

- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Wullebeek' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- De kaarten van de overstromingsgevoelige gebieden tonen voor vrijwel het ganse gebied een middelgrote pluviale overstromingskans. Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging. Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn.
- Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.
- De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vrijwaart overstromingsgebieden en ondersteunt hiermee de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem structurerend te maken.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. De vallei van de Wullebeek, onderdeel van het Benedenscheldebekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.
- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Het gebied ligt binnen de consultatiezone van Proviron Industries Hemiksem, Air Liquide medical Schelle en DHL Supply Chain Belgium Bornem. De externe risico's van de desbetreffende Seveso-inrichtingen zijn bekend bij de

administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 23 februari 2023.

- De Vlaamse Regering neemt akte van de vraag van Elia om de hoogspanningsinstallaties op te nemen in de stedenbouwkundige voorschriften in latere plannen.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Er zijn geen bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan verordende of niet verordende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

1. De provincie Antwerpen, de gemeente Niel en de gecoro van de gemeente Niel vragen aandacht voor de door het gebied te realiseren fietssnelweg (Fietsostrade F13 Antwerpen – Boom).

De Vlaamse Regering beantwoordt deze opmerking door te duiden dat de aanleg van openbare wegen voorzien is in de voorschriften voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet worden overschreden. Ook de afwijkingsbepalingen van art. 4.4.7 uit de VCRO blijven van toepassing.

Deze adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2. De gemeente Niel en de gecoro van de gemeente Niel vragen om ook het zuidelijk deel van het signaalgebied mee op te nemen in de afbakening

De Vlaamse Regering beantwoordt deze vragen door te verduidelijken dat de overstromingsgevoeligheid in de drie zuidelijke perceelsdelen beperkt (kleine kans pluviaal) is en de ontwikkeling niet in de weg staat. Bovendien wordt verduidelijkt dat de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden in het decreet niet voorzien is als eenmalig en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. De gemeente kan steeds zelf een ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken om deze percelen bijkomend te herbestemmen.

Deze adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

3. Elia vraagt om rekening te houden met de aanwezigheid van hoogspanningslijnen en bijhorende pylonen nabij en door het watergevoelig openruimtegebied Wullebeek en vraagt om het perceel 27G met een bestaande hoogspanningsmast niet op te nemen in de contour van het watergevoelig openruimtegebied omwille van het belang ervan in het hoogspanningsnet. Ook vragen ze aandacht voor de veiligheidsafstanden ten opzichte van bovengrondse hoogspanningslijnen.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren en opmerkingen, door te duiden dat binnen het gebied de (her)aanleg van hoogspanningsmasten op een bestaande lijn vergunbaar is via de afwijkingsbepalingen voor werken van algemeen belang. Bovendien wordt verduidelijkt dat de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied niets wijzigt aan de voorschriften voor het uitvoeren van werken nabij de bovengrondse hoogspanningslijnen.

Deze adviezen, opmerkingen en bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

4. In twee bezwaren wordt een ruimere afbakening van het watergevoelig openruimtegebied gevraagd omwille van de vrees voor toenemend overstromingsrisico door verdere ontwikkelingen.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te bevestigen dat naast de aanduiding van het signaalgebied en het watergevoelig openruimtegebied er aangrenzende percelen zijn met een harde bestemming in een overstromingsgevoelig gebied (kans op zware overstromingen). De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. Bovendien wordt verduidelijkt dat het bij nieuwe ontwikkelingen in de omgeving steeds vereist is dat inname van waterbergend vermogen of bijkomende verharding binnen dat project wordt gecompenseerd. Dit gebeurt door het correct toepassen van de gewestelijke hemelwaterverordening (hemelwater) en de watertoets. Indien er door een project significant negatieve gevolgen zijn op het watersysteem kan geen gunstige watertoets worden afgeleverd.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.

- Het koninklijk besluit van 3 oktober 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Antwerpen, en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Wullebeek' in Niel wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Wullebeek' in Niel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Wullebeek' in Niel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Wullebeek' in Niel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR